

SZOFTVER

HORVÁTH JÓZSEF

Az MTA SZTAKI KOPI online plágiumkeresője

<http://kopi.sztaki.hu>

A plagizálás sajnos hazánkban sem ritka: találkoztam már vele BA-szinten éppúgy, mint PhD-dolgozatban és publikációra beadott tanulmányban. Volt már úgy is, hogy saját, pályázati díjat nyert írást látam viszont más, az egyik zsűritag neve alatt publikálva.

A tudományos integritás egyik követelménye, hogy a tudós kifejezze kutatótársainak azok munkássága iránt érzett tiszteletét. A tudományos közlemények definíciójához hozzátartozik, ahogy ezt a legtöbb folyóirat meg is fogalmazza a szerzőknek szóló szerkesztőségi elveiben, hogy csak korábban még nem publikált, eredeti tanulmányokat, kritikákat fogad el, olyanokat, melyek megfelelnek az adott diszciplína speciális kutatási és dokumentálási hagyományainak éppúgy, mint általában a tudományos közleményekre vonatkozó írott és íratlan szabályoknak. Az integritás elvének azonban természetesen nem mond ellen az antológiák, az újranyomott kötetek kiadása, hiszen ilyenkor mindig közlik, korábban mikor, hol jelentek meg ezek a művek. Az integritás akkor szenved csorbát, ha valamely információt elrejt a szerző az olvasó elől, ha nem adatik meg mindenki számára az a tisztelet, az a tételes formulákban is megjelenő szerzői jog, mely megilleti a szellemi alkotás létrehozóját. Ebben a szoftverkritikában a plágium jelenségéről lesz szó. Egy olyan eljárást mutatok be, mellyel a plagizálás gyanúja elvethető vagy megerősíthető. Maga a jelenség azonban annyira szerteágazó, hogy a jövőben egy részletesebb tanulmányban is meg fogom vizsgálni azokat a körülményeket, melyek a plagizálást motiválják.

Az itt bemutatott eljárást a magyar KOPI online plágiumkereső rendszer teszi elérhetővé. Olyan kollégáknak ajánlom, akiknek az oktatás bármely szintjén döntéseket kell hozniuk szövegek eredetiségét illetően, és ehhez további ismereteket szeretnének kapni.

A Magyar Tudományos Akadémia Számítástechnikai és Automatizálási Kutatóintézetének (SZTAKI) részlege készítette el és tette az interneten bárki számára elérhetővé a KOPI online plágiumkeresőt. Az ő meghatározásuk a plágiumot szűk értelemben veszi: „más szerzők gondolatainak, fogalmainak, szavainak, mondatainak” használatként definiálják, „anélkül, hogy erre az írás készítője írásában utalna.” Az internetes szolgáltatás egyik előnye, hogy a felhasználók által feltöltött dokumentumok közötti egyezéseket is ki tudja mutatni. Mint az oldal készítői is megjegyzik, a Google keresőt felhasználó plágiumkereső nem képes azokat az egyezéseket megmutatni, melyek például egy tavalyi és egy idei szakdolgozat között fennállnak, hiszen sok országban ritka még, hogy a diplomamunkákat feltöltsék nyilvánosan elérhető adatbázisba. Más kérdés, hogy ennek megtörténte igencsak hasznos volna, és nemcsak a szakdolgozatok esetleges plágiumgyanújának eloszlására vagy megerősítésére, hanem azért is, mert így a diákok kutatása is részét képezhetné a nyilvános tudománynak, ami motiválhatná a szorosabb akadémikus integrációt.

A rendszer használatának feltétele a regisztráció, melynek során egyetlen személyes adatot kell megadni, az email-címet (lásd az 1. ábrát). Ezután már csak be kell jelentkezni.

Belépés

Email cím:

Jelszó:

Megjegyez:

Belépés

Ha még nincs azonosítója kattintson ide: **Regisztráció**

1. ábra: Belépés a KOPI-ba

A bejelentkezés után dokumentumokat tölthetünk fel. Ezek lehetnek saját írásaink, vagy másokéi, ha rendelkezésünkre áll az elektronikus változat. Meg kell adni a dokumentum címét és szerzőjét, majd indítható a feltöltés (2. ábra). Ehhez a szemléhez a SZTAKI-nak a KOPI-ról szóló ismertetéséből választottam ki egy rövid, 142 szavas részletet. A plágiumkereső fülre kattintás után ki lehet választani, hogy a szöveget a felhasználók által feltöltött dokumentumokkal vagy a KOPI (egyre bővülő) internetes adatbázisával szeretnénk összevetni. Először a felhasználói dokumentumok opcióját választottam. Pár perccel később emailt kaptam, melyben a rendszer ezt közölte: „Az Ön által indított plágiumkeresés befejeződött. A rendszer nem talált hasonló dokumentumot.” Ez tehát nem mutatott ki egyezést, de mivel a KOPI rövid bevezetője már szerepel a dokumentumok között, az egyezés legközelebb már kimutatható lesz.

A KOPI szolgáltatás jó kezdeményezésnek tűnik. Jelenlegi tartalma ugyan még nem képes széleskörűen kimutatni az egyezéseket, de ha növekszik a felhasználók száma, ez nyilván változni fog. Természetesen az volna a legígéretesebb, ha maga a plagizálás jelensége szűnne meg, de amíg ez bekövetkezik, talán hasznos volna, ha nemcsak az oktatók, hanem a diákok is rendszeresen feltöltenék ebbe a rendszerbe a munkáikat. A KOPI ugyanis nemcsak arra használható, hogy plágiumgyanús eseteket szűrjünk ki, hanem arra is, hogy védelmet adjunk munkánknak. Azok a szerzők, akik vállalják írásuknak az adatbázisba való feltöltését, egyben azt is igazolják, hogy az ő művüket ilyen vád nem érheti. Mint oktató, úgy látom, ez megfelelő módja lehet a hazai intézmények fölött működő, a tudomány tisztasága mellett elkötelezett diákok és oktatók virtuális közösségének.

Plágiumkeresés és dokumentumkezelés

Feltöltés | Dokumentumaim | Plágiumkereső | Futó keresések

Új dokumentum feltöltése

Ezen az oldalon töltheti fel a plágiumkereséshez a dokumentumait. A rendszer html, doc, rtf, txt és pdf típusú dokumentumokat kezel.

Cím:

Szerző:

Dokumentum: KOPI.doc

Feltöltés

Következő lépés a **dokumentumok kiválasztása**

2. ábra: Dokumentum feltöltése